



Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Tanári Portfólió

Tanítási gyakorlatom részletes ismertetése a Pécelen található Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum Fáy András Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium középfokú szakképző intézményben

Név: Schütz Ildikó
Neptun-kód: QD1BFP
Intézet: Vidékfejlesztési és Fenntartható Gazdasági Intézet

Tanszék: Humántudományi és Szakképzési Tanszék

Szak: Kétféléves Kertészmérnök-tanári szak
Tagozat: Levelező
Konzulens: dr. Khademi-Vidra Anikó egyetemi docens

GÖDÖLLŐ

2024

Szöveges önreflexió a gyakorlat tapasztalatairól

2023/2024 1. félév

I. félév megtartott óráinak önreflexiója

A tanítási gyakorlatom alkalmával egy elméleti órát, valamint egy gyakorlati órát vezettem a kijelölt iskolában. Az elméleti órák dokumentumaiból kiderül, hogy a Búza termeszéstechnológiáját ismerttettem 13.-os osztálynak, majd a „gyepesítés, fű vetése” témában tartottam terepgyakorlatot 11. osztályban.

A személyes találkozás és ismerkedés előtt nagyon bizonytalan voltam, mert olyan impulzusokat kaptam tapasztalt emberektől, ami alapján el kellett volna könyvelnem, hogy igen alacsony elvárásaim legyenek a szakmában tanuló diákokról. Azután elmentem hospitálni néhány osztályba és nagyon pozitív élményekkel töltődtem fel, mialatt végig hallgattam, végig néztem és jegyzeteltem 8 órát. Figyeltem őket és úgy éreztem mintha visszamentem volna az én diák éveimbe, amikor én is kertészeti szakközépiskolába jártam, ugyanazok az érzések, ugyanazok a gyerekek, kamaszok-kisfelnőttek, nem tudják még pontosan mit akarnak, vár rájuk az élet, élni akarják az életüket, önállóak akarnak lenni, tehát sok-sok izgalmas dolog vár még rájuk és a maguk módján nagyon értelmes fiatalokkal találkoztam, tele kérdésekkel a csillogó szemükben. Szinte láttam a jövőjüket, hisz a 34 régi osztálytársam és én is ugyanilyen kis kölykök voltunk 20 éve. Azóta is tartjuk a kapcsolatot, mindenki megküzdött az életéért és éli most is szépen, a „legrosszabb” diákokból lettek a legjobb kertépítők mára, szinte mindenki szép családban él...folytathatnám a történetet, melyet azért írtam le, hogy emlékezzek arra, hogy én is ugyanígy kezdtem és semmi sem változott a diákok viselkedésével kapcsolatban, akkor is és ma is ugyanúgy szárnyalnak a diákok, ha van, aki felemeli őket.

Tele pozitív energiákkal, persze azért nagyon nagy izgalommal készültem az órákra. Örültem a számomra még nagy kihívásnak, hogy felkészüljek két témából is a szakmában. Nincs sok tapasztalatom még, ezért szinte remegett a kezem is, pedig tudtam mit szeretnék az órákon végig vinni és valójában a diákoktól sem tartottam. Őszintén nagyon zavart és mérges voltam magamra elméleti óra közben, hogy ennyire izgultam. Amit megfigyeltem magamon, hogy a gyakorlaton, amikor nem volt annyira kötött az óra, kint volt a szabadban, akkor már teljesen eltűnt a feszültség belőlem. Valószínűnek tartom, hogy az eredeti szakmában eltöltött évek alatt már a gyakorlati munkaszervezésben igen nagy tapasztalatomnak köszönhetően, hogy a diákokkal való foglalkozás nem tudott kibillenteni a komfortzónámból és magabiztos voltam végig.

Megírtam az elméleti órára az új tananyag előadásfóliáit, a fejemben lejátszottam, mit fogok mondani hozzá, miket fogok kérdezni, úgy éreztem óra közben az a legfontosabb, hogy minél érdekesebb, hasznosabb dolgokat tudjak megmutatni a diákoknak. Szeretem az életből, a tapasztalatokból venni a példákat, amivel el tudom a diákok figyelmét érni. Megpróbálni a kis szeletet, -amit épp ott meg kell tanulniuk -belekapcsolni az egész szakmájukba, akár tantárgyi kapcsolódásokkal, képekkel, videóval.

Az órára oldalanként 3 fóliát és mellettük jegyzetelésre alkalmas részt tartalmazó, kinyomtatott összetűzött tananyaggal készültem mindenkinek, ezzel kívántam megelőzni azt a problémát,

hogya ha valakinek nincs füzet, akkor estleg nem tudna jegyzetelni. Mindenki érthetően elfogadta, hogy nincs kecmec, nincs kifogás, mert jegyzetelni kell! Bevált, a diákok figyeltek, kezükbe kerültek a tollak szépen és minden kiegészítő információt lediktáltam nekik.

Zavart, hogy nem tudtam pontosan mit tudnak, erre nem nagyon volt lehetőség, hogy felmérjem pontosan milyen előzménnyel jöttek az én általam vezetett órákra. A kérdések feltevésénél nekem ez kicsit gondot okozott, de gondolom ez természetes, és ha valaki már úgy helyezi bele magát egy órába, hogy az a tanítási évnek egy szelete, akkor már teljesen másképp működik a kérdések és válaszok alakulása. Gondolok például arra, hogy a búza termesztéstechnológiájánál én nagyon belementem mezőgazdasági géptan tantárgyi kapcsolatokba, hogy jobban tudjam szemléltetni a technológiát, így sokat kérdeztem őket ebben a témában tanultakról, hogy átismételjük és össze tudják kötni a tanultakat a növénytermesztéssel. Nem úgy sült el, mint ahogyan arra számítottam, emiatt szépen végig vettük rejtetten ezt a témát is egy kicsit, és utána érezhetően bemelegedtek a géptan témában, és össze tudták kapcsolni a tanultakat az új ismeretekkel.

Az elméleti órán az új tananyag ismertetésével a tervezettnél hamarabb készen lettem. Sok anyagnak tűnt előtte nekem, de így legalább belefért még egy összegzés az órán elhangzottakról, amit együtt tudtunk megtenni a diákokkal a lejegyzetelt tananyag segítségével, részletesebben át tudtuk venni, hogy néhány géptípust miért előnyösebb alkalmazni a búza talajelőkészítéséhez. Valamint még meg tudtuk beszélni a vetőmag kezelési módszereket is röviden.

A gyakorlaton már meg volt a nap üteme, amihez én alkalmazkodtam, becsatlakoztam, mint szakmai irányító és mivel párhuzamosan több területen is dolgoztak a diákok így a vezető tanár tudott nekem is segíteni eligazodni, mert a helyszínen még nem mozogtam teljesen otthonosan. A kommunikáció nagyon könnyed, barátságos volt, vidám összeszokott társaság dolgozott együtt így nekem nem volt nehéz dolgom megtalálni velük a közös hangot.

A megtartott alkalmak után úgy érzem, hogy elégedett lehetek az elméleti és a gyakorlati órák lefolyásával.

2023/2024 2. félév

II. félév megtartott óráinak önreflexiója

A második félév során a 20 tanóra megtartása kalandosra sikerült. Nem egyetlen osztályban tartottam meg az órákat, hanem összesen négy osztályban voltam. Nehézséget jelentett még számomra egyik alkalomról a másikra új arcokat megismerni és alkalmazkodni ahhoz, hogy mennyire más egy-egy osztály dinamikája. Olyan a személyiségem, hogy először szeretek figyelni, gyorsan oldani a hangulatot beszélgetéssel, mert minél kevesebb idő alatt akarok minél többet megtudni a diákokról, azt, hogy külön-külön milyen emberek. Sokat dolgoztam üzletben és ott megtanultam ránézésre a mozgásukból, a mimikáikból, a testtartásukból olvasni az emberekről és gyorsan oldani a nehéz hangulatot kedves beszélgetéssel, egy idő után mindig elárultak sok mindent magukról, még a legzárkózottabb embereket is meg lehet nyitni.

Nagyon pozitív volt megismernem a diákokat. Nagy tinédzserek, vagy fiatal felnőttek, bárhogy is nevezem őket a pozitív kommunikáció és a megerősítés mindig segített őket munkára bírni.

A 13.b osztályban tartottam az első négy órát, meg szerettem volna ismerni őket az elején, hogy lássam az osztály dinamikáját, minél többet tudjak a személyiségeikről. Talajtani ismeretekből tartottam órát, megkérdeztem őket, hogy igaz-e a feltevésem, hogy aki mezőgazdasági iskolába jön tanulni, az otthon is érintett volt előtte már így vagy úgy a kertben való munkák terén? Mindenki egyöntetűen elmondta, hogy kertés házban lakik. Miután ezt megbeszéltük megkértem őket, hogy meséljenek egyesével arról melyik városban élnek és a kertjükben, otthon, ahol a veteményes van, milyen a talaj. Szépen elmondta mindenki a keresztnévét és elkezdtek mesélni. A mesélésbe beleszóték a nagymamával közös élményeiket, milyen magokat vetettek az idén már, mit ástak az agyagos talajba, hogy jó veteményesük legyen. Természetesen én is elmeséltem a mi kertünk történetét, amiből ők is megtudhattak rólam sok mindent. Nagyon fontos információkat tudtam meg róluk ezalatt a beszélgetés alatt és teljesen oldott hangulatban tudtuk végigvinni az órákat.

Saját magamnak is visszajelzésként néhány példa a diákokról. Az egyik fiú nagyon unottnak, flegmának, rosszkedvűnek tűnt az elején és úgy viselkedtek velem, mintha az osztály „butája” lenne, vicceskedtek rajta, viszont hallottam néhány csendes megjegyzését, amikor a kábeleket kerestük halkán mindig megmagyarázta melyik kábelnek mi a neve és mire való. Aztán amikor a feladatokat osztottam szét az egyéni munkához, neki kettőt adtam egy helyett, pedig mindenkinek csak egyet adtam. Mondtam neki, hogy neked kettőt adok, mert látom te nagyon okos vagy és hamarabb megcsinálod a kettőt, míg a többiek az egyet csinálják. Ez a fiú megtákosodott a dicsérettől és amikor a többiek le akarták hurrogni, megvédte magát, hogy „Én simán meg tudom csinálni, mert a tanárnő is mondja, hogy okos vagyok.” Tényleg szépen meg is csinálta. A többieket is kicsit versenyszerűen motiválta utána az órákon.

Másik példám egy szintén fiú diák, aki megfigyelésem alapján a barátnője mellett ült és teljesen mobiltelefon függőnek láttam, semmit sem csinált csak a telefonját nyomkodta, feküdt az asztalra dőlve, miközben a barátnője noszogatta ugyan, de semmi sikerrel. A lány folyamatosan figyelt és jegyzetelt, valószínűleg a fiú úgy gondolta, hogy a lány dolgozzon és így neki is meg lesz minden információja. Ez nagyon demoralizáló volt az osztálydinamikát nézve. Az első párban végzendő feladatnál a lányt az előtte egyedül ülő lánnyal kértem párba állni. Ekkor a fiú meghökkent, hogy hogyan merem én őket szétszedni, mert kizökkentettem a megszokott

biztonságosnak érzett környezetéből. Megkértem a fiút üljön át a mögöttem szintén egyedül ülő fiúhoz, aki az a fiú volt, akit az elején megdicsértem és több feladatot kapott. Az a fiú rögtön elkezdte noszogatni, hogy ha mellettem ülsz dolgozz, mert nem fogok helyetted dolgozni. Rövid, szerintem vicces civakodás után megbeszélték, ki melyik részét végzi el a feladatnak és végre láthattam az előtte felnézni sem hajlandó diákot dolgozni, összegezni a feladatát és valójában azt kell mondanom, hogy egy okos és értelmes fiú bújt el a barátnője mellett, nagyon szépen összefoglalta a feladatot, ami az ő része volt. Ezután már végig dolgozott. Néha amikor megint belezuhant volna a telefonnyomkodásba tettem néhány élcés megjegyzést, kérdeztem tőle a témában kérdéseket és megfigyeltem, hogy szépen lassan eljutottunk odáig, hogy nem nyúlt a telefonjához. Ez számomra egy nagyon nagy dolog volt, mert úgy szerettem volna valakit a munkára rávenni, hogy nem szigorú tiltásokkal elveszem a telefonját, hanem rávezetéssel, hogy mi a helyes. Nem tudom mi történt az osztályban azóta. De azt láttam, hogy megértették a feladatokat, össze tudták kapcsolni a tananyaggal a feladatok eredményét. Megértették a lényegi összefüggéseket és nekem ez volt a célom.

Itt most a diákokról beszéltem, de valójában ezen keresztül arról is, milyen fontosnak tartom a diákoknak felkelteni az érdeklődését a tanulásra, a tudásra. Azt tanuljuk, hogy ne frontálisan adjunk le lexikális anyagokat, hanem mutassuk meg az utat nekik a tudás megszerzéséhez. Ehhez ma már nagyon sok ismereti anyag található a világhálón is. Nagyon komoly tudásra tudnak szert tenni, ha segítjük őket és motiváljuk őket, hogy ők keressék az információkat. Az órákon igyekeztem érdekes cikkeket, meghökkentő információkat tartalmazó ismeretterjesztő anyagokat feldolgozni a diákokkal, vagyis velük elolvastatni és összefoglalni a lényeget ezekből a többieknek. Nagyon aktívak lettek, pedig igen sok információt dolgoztunk fel. Nagyon fontos ezeknek a diákoknak, hogy több irányból, konkrét életből vett példákön keresztül, minden érzékszervre hatva tudjanak tanulni: olvassák, hallják, kimondják, leírják, és így tegyék magukévá a tananyagot, szerezzenek készségeket és képességeket szakmájukhoz.